

როგორ უწყობს ხელს პროექტების განხორციელება მესამეკლასელთა
გენდერული სტერეოტიპების კრიტიკულად გააზრების განვითარებას
საგანში „მე და საზოგადოება“?

ალექსანდრა ფეიქრიშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

პროგრამა: დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის განათლება (საზოგადოებრივი
მეცნიერებებისა და სპეციალური მასწავლებლის არჩევითი მოდულებით)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი დავით მალაზონია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი შეიცავს ჩემს ორიგინალ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ალექსანდრა ფეიქრიშვილი

18.06.2026

აბსტრაქტი

წინამდებარე კვლევა ეხება პროექტებზე დაფუძნებული სწავლების როლს მესამეკლასელ მოსწავლეებში გენდერული სტერეოტიპების კრიტიკული გააზრების განვითარებაში საგნის „მე და საზოგადოება“ სწავლების პროცესში. კვლევის მიზანია იმის შესწავლა, თუ როგორ უწყობს ხელს პროექტული აქტივობების განხორციელება მოსწავლეებში სტერეოტიპული წარმოდგენების ამოცნობას, მათ კრიტიკულ შეფასებას, საკუთარი გამოცდილებისა და თვითაღქმის რეფლექსიას, გენდერული ბარიერების შემცირებასა და სკოლა-ოჯახის თანამშრომლობის გაძლიერებას.

კვლევა განხორციელდა დიზაინის კვლევის (Design-Based Research) მეთოდოლოგიის ფარგლებში. კვლევაში მონაწილეობდნენ თბილისის კერძო სკოლის „თანამედროვე განათლების აკადემიის“ მესამე კლასის მოსწავლეები. კვლევის პროცესში დაიგეგმა და განხორციელდა ოთხი ურთიერთდაკავშირებული პროექტული ინტერვენცია, რომლებიც მიზნად ისახავდა გენდერული სტერეოტიპების ამოცნობას, გენდერული დაყოფის ტენდენციის შემცირებას, მოსწავლეთა პირად გამოცდილებასთან საკითხის დაკავშირებასა და მიღებული ცოდნის რეფლექსიას. მონაცემები შეგროვდა სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენებით, მათ შორის ტესტების, ინტერვიუების, დაკვირვების, მოსწავლეთა ნამუშევრების, პრეზენტაციების, პოსტერებისა და რეფლექსიური დავალებების მეშვეობით. მონაცემთა ანალიზი განხორციელდა თემატური ანალიზის პრინციპების საფუძველზე.

მეორე შედეგი უკავშირდება გენდერული დაყოფის ტენდენციის შემცირებას. შერეულ ჯგუფებში განხორციელებულმა აქტივობებმა ხელი შეუწყო გოგონებსა და ბიჭებს შორის თანამშრომლობის გაძლიერებას, საერთო ინტერესებისა და ინდივიდუალური ძლიერი მხარეების აღმოჩენას, რაც კლასში უფრო ინკლუზიური გარემოს ჩამოყალიბებას დაეხმარა.

ამ კონკრეტული საკლასო შემთხვევის მონაცემები აჩვენებს, რომ პროექტებზე დაფუძნებული სწავლება შეიძლება იყოს ეფექტური პედაგოგიური მიდგომა დაწყებითი

საფეხურის მოსწავლეებში გენდერული სტერეოტიპების გააზრების, თანასწორობაზე დაფუძნებული თვითაღქმისა და ინკლუზიური სასწავლო გარემოს ხელშესაწყობად. კვლევა ასევე ხაზს უსვამს საგნის „მე და საზოგადოება“ მნიშვნელობას თანასწორობაზე დაფუძნებული ღირებულებების განვითარების პროცესში.

საკვანძო სიტყვები: გენდერული სტერეოტიპები, პროექტებზე დაფუძნებული სწავლება, „მე და საზოგადოება“, დაწყებითი განათლება, სკოლა-ოჯახის თანამშრომლობა, დიზაინის კვლევა.

Abstract

This study examines the role of project-based learning in developing third-grade students' critical understanding of gender stereotypes within the subject "Me and Society." The aim of the study was to investigate how project-based activities support students' recognition and critical evaluation of stereotypes, reflection on personal experience and self-perception, reduction of gender barriers, and strengthening of school-family collaboration.

The study was conducted within the framework of the Design-Based Research (DBR) methodology. The participants were third-grade students from the private school „Modern Education Academy“ in Tbilisi. During the research process, four interconnected project-based interventions were designed and implemented. These interventions aimed to promote the recognition of gender stereotypes, reduce tendencies toward gender segregation, connect the topic to students' personal experiences, and encourage reflection on the knowledge gained. Data were collected through various instruments, including tests, interviews, observations, students' work, presentations, posters, and reflective assignments. Data analysis was conducted based on the principles of thematic analysis.

The findings of the study showed that project-based activities significantly contributed to the development of students' ability to identify and critically evaluate gender stereotypes. Following the interventions, students were more able to recognize stereotypical beliefs, assess their impact, and express attitudes based on equality. The results also revealed a reduction in

tendencies toward gender segregation and an increased willingness to cooperate with peers of the opposite sex. Family involvement supported the connection of gender-related issues to students' personal experiences and contributed to the deepening of their self-reflection.

The findings suggest that, in this classroom context, project-based learning can be an effective pedagogical approach for supporting students' critical understanding of gender stereotypes, equality-based self-perception, and the creation of an inclusive learning environment. The study also highlights the importance of the subject "Me and Society" in developing values based on equality.

Keywords: gender stereotypes, project-based learning, „Me and Society“, primary education, school-family collaboration, Design-Based Research.

მადლობა

მადლობას ვუხდით „თანამედროვე განათლების აკადემიის“ დირექტორს დავით მაღაზონიას კვლევის პროცესში გაწეული მხარდაჭერისა და დახმარებისათვის. ასევე, ბატონი დავითი გახლდათ ჩვენი კვლევის აკადემიური ხელმძღვანელი, შესაბამისად ორმაგად ვუხდით მადლობას გაწეული შრომისათვის. მან გაგვიზიარა საჭირო ლიტერატურა, დაგვხმარა ინტერვენციების სწორად დაგეგმვაში და მის მიერ მოცემული უკუკავშირი იყო დროული და მიზანმიმართული.

მადლობას ვუხდით თანამედროვე განათლების აკადემიის მე-3 კლასის მოსწავლეებს, მათ მასწავლებელს, მზეო კვინიკაძეს და მთელს კოლექტივს აღნიშნულ კვლევაში მონაწილეობისა და მხარდაჭერისათვის.

ასევე, მადლობას ვუხდით ინტერვენციის განმხორციელებელ პირებს, რომლებმაც დიდი როლი ითამაშეს კვლევის განხორციელების პროცესში და უსასყიდლოდ, კეთილი ნებით მიიღეს მონაწილეობა აღნიშნულ პროცესებში.